

Östergötlands läns författningssamling

Länsstyrelsen
Serie A

ISSN 1401-3665

05 FS 2005:16

Utkom från trycket
den 20 december 2005

Beslut om skyddsområde samt föreskrifter om skydd för ytvattentäkten i Ljungsjön i Linköpings kommun;

beslutade den
15 december 2005
513-7275-02

Länsstyrelsen har med stöd av 7 kap. 21§ miljöbalken beslutat om vattenskyddsområde för ytvattentäkten i Ljungsjön i Linköpings kommun. Skyddsområdets omfattning framgår av karta som tillhör beslutet.

Området är indelat i *intagsområde samt inre och yttre skyddszone*. Den inre skyddszonen utgörs av vattenområdet mellan Borensbergs kraftstation och Malfors kraftverksdamm samt ett c:a 50 meter brett landområde i anslutning till vattenområdet. I de fall invallningsvallar finns anlagda utgör dessa gräns mellan *inre* och *yttre skyddszone*.

Den yttre skyddszonen utgörs av landområdet som avgränsas av tillrinningsområdets yttre gräns.

En *observationszone* är belägen uppströms skyddsområdet inom delar av Borensberg och sjön Boren. Syftet med observationszone n är att synliggöra vattenförsörjningsintresset så att hänsyn tas till detta vid olika verksamheter och vid fysisk planering.

Med stöd av 7 kap. 22§ miljöbalken beslutar länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla inom vattenskyddsområdet.

Inom skyddsområdet skall följande föreskrifter gälla:

§ 1. Intagsområde

Inom intagsområdet som utmärkts på kartan som tillhör beslutet får endast vattentäktverksamhet bedrivas. Stopp- och ankringsförbud för båt gäller inom området. Intagsområdet skall vara skyltat.

§ 2 Hantering av brandfarliga vätskor och andra kemiska produkter

Inre och yttre skyddszon

För ytvattnet skadliga ämnen, produkter eller varor skall hanteras på sådant sätt att risk inte uppstår för förorening av mark eller grund- eller ytvatten.

Hantering av mer än 250 liter brandfarlig vätska får inte förekomma annat än för bostads-, industri- eller jordbruksfastighets försörjning. Förvaringstankar och stationära förbränningsmotorer med tillhörande ledningar etc. skall vara utrustade eller placerade så att hela den lagrade volymen vid läckage säkert kan förhindras nå vattenområdet.

För hanteringen av övriga kemiska produkter skall iakttas vad som gäller enligt miljöbalkens bestämmelser om kemiska produkter samt Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot förorening vid lagring av brandfarliga vätskor och spridning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde.

Befintlig anläggning får användas i den omfattning den har då föreskrifterna i detta beslut träder i kraft förutsatt att den inte strider mot bestämmelser i miljöbalken eller Naturvårdsverkets ovannämnda föreskrifter.

§ 3 Djurhållning, jord- och skogsbruk samt trädgård

Inre skyddszon

Lagring av timmer och massaved i vattenområdet är inte tillåten.

Inre och yttre skyddszon

Stallgödsel och andra organiska gödselmedel får användas för normal drift av befintlig jordbruksverksamhet samt i normal omfattning på villatomter och motsvarande ytor vid bostadshus, på jordbruksfastighet eller annan fastighet. I Jordbruksverkets föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket finns föreskrifter bl.a. om skyldighet att bruka ner gödsel som sprids under vissa tider av året samt förbud mot spridning av gödselmedel på vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark.

Ny gödselvårdsanläggning, urinbrunn eller ensilageanläggning får inte anordnas utan tillstånd av tillsynsmyndigheten. Gödselvårdsanläggning och urinbrunn skall vara utformad och placerad så att avrinning eller läckage till omgivningen inte sker. Upplag av gödsel på annan plats än gödselvårdsanläggning får inte förekomma utan tillstånd av tillsynsmyndigheten.

Befintlig gödselvårdsanläggning, urinbrunn eller anläggning för förvaring av ensilage får användas i den omfattning den har då föreskrifterna i detta beslut träder i kraft, förutsatt att användningen inte strider mot bestämmelser i miljöbalken. I Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel finns bestämmelser om tillståndsplikt för yrkesmässig användning inom vattenskyddsområde av sådana medel.

Spridning av växtnäringsämnen och stallgödsel är inte tillåten i skogsmark.

Permanent upplag av timmer, flis och bark eller liknande är inte tillåtna.

§ 4 Avledning av avloppsvatten

Inre och yttre skyddszon

På befintligt ledningsnät får inte ny punkt (bräddpunkt) anordnas för avledning av orenat avloppsvatten.

Anläggningar och avloppsledningar skall uppfylla krav enligt gällande lagstiftning, kontrolleras regelbundet och vid behov omedelbart läggas om eller reoveras.

Hantering i övrigt av avloppsvatten skall ske på sådant sätt att förorening av Motala ström eller dess tillflöden förhindras.

Befintlig anläggning får i övrigt användas i den omfattning den har då föreskrifterna i detta beslut träder i kraft, under förutsättning att den inte strider mot bestämmelserna i miljöbalken.

§ 5 Miljöfarlig verksamhet

Inre och yttre skyddszon

Ny miljöfarlig verksamhet som kan medföra risk för förorening av mark eller vatten får inte etableras utan tillstånd av miljömyndighet. Befintlig verksamhet får bedrivas i den omfattning den har då föreskrifterna i detta beslut träder i kraft, under förutsättning att den inte strider mot bestämmelserna i miljöbalken. För befintlig verksamhet gäller föreskrifterna i 2 och 4 §§ ovan vid hantering av kemiska produkter samt avloppsvatten

§ 6 Vattenbruk

Inre skyddszon

Ny verksamhet för odling av fisk eller skaldjur får inte etableras.

§ 7 Tåktverksamhet, rensning, schaktning och andra markarbeten

Inre och yttre skyddszon

Ny täktverksamhet för täkt av berg eller rena eller blandade fraktioner av block, sten, grus, sand, mo, mjåla, ler, matjord eller torv får inte etableras. Befintlig täktverksamhet får bedrivas så länge meddelat täkttillstånd gäller och på sätt som föreskrivs i tillståndsbeslutet. Efterbehandling av täkt får endast ske med massor som inte medför risk för förorening av grund- eller ytvatten.

Tillfartsvägar till täktområde skall så långt möjligt vara avspärrade.

Husbehovstäkt får bedrivas endast efter anmälan till tillsynsmyndigheten.

Fyllning, grävning, sprängning och rensning, exempelvis i samband med vägbyggen, får endast ske efter anmälan till tillsynsmyndigheten.

Mindre grävningsarbeten inom tomtmark får utföras.

Underhåll av vatten-, avlopps-, fjärrvärme-, el- och teleledningar samt underhåll av invallningsvallar och täckdikessystem är tillåtna.

Återfyllnad och igenfyllning efter tillåten åtgärd enligt ovan får endast göras med sådana massor som inte medför risk för förorening av grund- eller ytvatten.

I miljöbalken finns föreskrifter om tillståndsplikt beträffande fyllning, grävning, sprängning och rensning i vattenområde.

Täktverksamhet och markarbeten får inte medföra bortledning av yt- eller grundvatten.

§ 8 Vägar, järnvägar och väghållning

Inre och yttre skyddszon

Ny väg eller järnväg får anläggas endast om nödvändiga skyddsåtgärder vidtas för att förhindra förorening av mark, grund- och ytvatten.

Förvaring eller tillverkning av asfalt, oljegrus och vägsalt får inte förekomma.

Användning och hantering av halkbekämpningsmedel samt dammbindande medel som kan förorena ytvattnet skall ske särskilt restriktivt så att ytvattenkvaliteten inte riskerar att försämrast.

§ 9 Transport av farligt gods

Inre och yttre skyddszon

Genomgående transport av farligt gods får ske endast på av länsstyrelsen rekommenderad väg. Sådan väg skall vara försedd med anordning som förhindrar att förorening kan nå Motala ström.

Inträffad olycka ska omedelbart rapporteras till räddningstjänsten via SOS-alarm på telefonnummer 112.

§ 10 Energianläggningar

Inre och yttre skyddszon

Ny anläggning för utvinning av värme eller kyla ur ytvatten får inte anordnas. Ny anläggning för lagring eller utvinning av värme eller kyla ur berg, mark eller grundvatten får inte anordnas utan tillstånd av tillsynsmyndigheten.

Befintlig anläggning får användas i den omfattning den har då föreskrifterna i detta beslut träder i kraft under förutsättning att den inte strider mot bestämmelserna i miljöbalken.

§ 11 Sjö och terrängtrafik med motordrivet fordon

Intagsområde

Stopp och ankring med båt är förbjuden med undantag för stopp och ankring i samband med huvudmannens eller tillsynsmyndighetens tillsyn mm.

Inre skyddszon

Framförande av andra motordrivna farkoster än båt får inte förekomma. Körning med och tankning av motordriven båt skall ske med största försiktighet för att minska risken för negativ påverkan på vattentäkten.

Bensindrivna båtmotorer av tvåtaktstyp av nuvarande slag får inte förekomma efter utgången av år 2007.

Hämtning av vatten med helikopter eller annan luftfarkost får inte förekomma.

Körning i terräng med motordrivet fordon får ske endast i samband med yrkesmässig verksamhet.

Yttre skyddszon

Körning i terräng med motordrivet fordon får ske endast i samband med yrkesmässig verksamhet.

§ 12 Definitioner

Med **hantering** avses en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, omhändertagande, användning, lagring, destruktion, konvertering, saluförande överlåtelse och därmed jämförbara förfaranden.

Med **befintlig verksamhet, befintlig anläggning** avses verksamhet och anläggning som pågår, respektive finns, då föreskrifterna i detta beslut träder i kraft.

Med **ny verksamhet, ny anläggning** avses verksamhet och anläggning som utförs respektive etableras efter det att föreskrifterna i detta beslut träder i kraft.

Med **kemisk produkt, kemikalie** avses ett kemiskt ämne och beredningar (blandningar) av kemiska ämnen (preparat).

Allmänna bestämmelser och information

Föreskrifterna i beslutet utgör inget hinder för den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för att kunna bedriva vattentäktsverksamheten.

Hänsynsregler

I 2 kap. miljöbalken finns allmänna hänsynsregler som bland annat innebär att alla som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs för att skydda miljö och människors hälsa från skada och olägenhet som kan uppkomma till följd av verksamheten eller åtgärden. Verksamhetsutövaren ska dessutom utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, förhindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva verksamhet eller åtgärd, i vatten eller på land, som kan skada vattnet skyldiga att skaffa sig tillräckliga kunskaper och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar i verksamheten och iaktta de försiktighetsmått som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skada.

Påföljd

Överträdelse av skyddsbestämmelserna i detta beslut kan medföra straffansvar enligt 29 kap. 8 § miljöbalken.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage som utgör risk för vattenförorening skall omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom därom (2 kap. 1 och 5 §§ lagen om skydd mot olyckor och 2 kap. 4 §

förordningen om skydd mot olyckor).). Anmälan skall göras via SOS alarm på tel. 112.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordning som fastställs efter att detta beslut vunnit laga kraft gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Uppsättning av skyltar och stängsel

Huvudmannen för vattentäkten skall tillse att informationsskyltar om vattentäkten finns uppsatta på väl synliga platser invid vägar som leder in i eller genom skyddsområdet. Skyltningen skall utföras enligt rekommendationer som utgivits av Naturvårdsverket. För skyltar inom vägområdet krävs tillstånd av väghållningsmyndighet enligt 43§ väglagen. Skyltar som placeras inom 50 meter från vägområdet kräver länsstyrelsens tillstånd enligt 46§ väglagen.

Dispensmöjligheter

Om särskilda skäl föreligger kan tillsynsmyndigheten medge dispens från meddelade föreskrifter enligt 7 kap. 22 § miljöbalken. I samband med sådan prövning kan tillsynsmyndigheten föreskriva om särskilda villkor som behövs för att undvika vattenföroreningar.

Beslutet börjar gälla sex månader från den dag det kungjordes i länets författningssamling.

Magnus Holgersson

Kjell Schaerling